

Om å være et forbilde

Av Gunnar Elstad (utlagt på sjelesorgogveiledning.no)

Vi kan ikke velge om vi vil være forbilder – bare om vi vil være gode eller dårlige forbilder.

Vi trenger forbilder

Et forbilde er et levende, ufullkomment menneske som på tross av at han eller hun ikke skjuler sine svakheter og feil likevel har noe å lære oss både om tro, liv og tjeneste.

Vi er fattige dersom vi ikke har forbilder som vi vedkjenner oss – eller vi tror om oss selv at vi er så sterke eller så vise at vi klarer å finne ut av alt på egen hånd.

Det er et poeng at vi har forbilder som fremdeles er i live og ikke bare er hentet fra historien. Det er ikke det at ikke Paulus, Luther og Hope kan være gode forbilder. Men de hadde en helt annen arbeidssituasjon enn den vi har. Dessuten kan de ikke lenger gripe aktivt inn og korrigere oss og gi råd inn i vår praksis. Og vi trenger faktisk noen å rådføre oss med – noen som ikke bare er god i prinsipper, men har mer erfaring enn oss i å få prinsippene til å fungere i den virkeligheten vi lever i dag. (Enda mer skummelt er det at vi ofte kan forme forbilder fra fortiden i vårt bilde slik at de bare blir en legitimasjon for egne ideer og praksis, ikke et korrektiv)

Jesus var et levende forbilde for sine disipler. Paulus var et levende forbilde for dem som var hans disipler. *“Følg mitt eksempel, slik jeg følger Kristi eksempel”*, sa Paulus (1 Kor 11,1). Og til Timoteus sa han: *“La ingen forakte deg fordi du er ung, men vær et forbilde for de troende i ord og gjerning, i kjærlighet, troskap og renhet... Ta deg av alt dette, lev i det, så alle kan se at du gjør fremskritt”* (1 Tim 4,12 og 15). (Se også 1 Tess 1,6; 2 Tim 2,2;)

Bibelen viser oss at gode forbilder var en meget vesentlig del av opplæringen.

Forbilder styrer oss enten vi vedkjenner oss dem eller ikke. Jo mer bevisst vi er på hvilke forbilder vi selv ønsker å ha, jo mindre risikerer vi å bli ført i uheldig retning.

Uten forbilder er sjansen forholdsvis stor for at vi velger å “flyte med strømmen” og tilpasse oss “folk flest”. Ofte tør vi ikke gå mot strømmen alene.

Vi trenger noen som kan hjelpe oss til å bryte ut av hovedstrømmen og i stedet gjøre det som er godt og rett.

Vi er forbilder

Vi skal først og fremst være forbilder ved å følge Jesus slik at andre får lyst til å følge oss.

Jesu disipler er ikke forbilder for oss fordi de var prektige og feilfrie, men fordi de tross alt fulgte Jesus også når det kostet noe og de måtte gå mot strømmen.

Peter er ikke et forbilde for oss fordi han kom med så mange store ord, men fordi han alltid var villig til å bli korrigert når han skjønnte at han hadde tatt feil.

Abraham var heller ikke fullkommen. Han løy, tvilte og viste seg mange ganger fra en svak side. Men han gikk når Gud sa "Gå!".

Som frelste syndere kan vi være forbilder ved å:

- innrømme våre svikt og bekjenne våre synder uten å bagatellisere dem ("Det var ikke så farlig", "De fleste gjør jo slikt"), unnskyldte dem ("Jeg er nå bare et menneske", "Beklager, jeg er ikke helt i form i dag", "Det var ikke lett å gjøre det annerledes) eller benekte dem ("Egentlig er det ikke galt av meg"). Vi er gode forbilder når vi ber Gud og mennesker om tilgivelse.
- innrømme at vi selv må kjempe for å overvinne dårlige tilbøyeligheter og motstå press fra andre. Vi er ikke forbilder fordi vi allerede har vunnet seier, men fordi vi stadig kjemper uten å gi opp.
- nekte å la våre personlige nederlag hindre oss i igjen å melde oss til tjeneste og gjøre noe godt for vår neste.

"Dere vet at de som regnes for å være folkenes fyrster, er herrer over dem, og deres mektige menn hersker over dem med makt. Men slik er det ikke blant dere. Den som vil være stor blant dere, skal være alles tjener (diakon), og den som vil være den fremste blant dere, skal være alles trell. For Menneskesønnen er ikke kommet for å la seg tjene, men for selv å tjene og gi sitt liv som løsepenge for mange" (Mark 10,42-45).

Jesus er altså vårt forbilde, og han kaller oss til å tjene mennesker.

Det ble engang foretatt en rundspørring blant personalet på et sykehus. Et av spørsmålene var hvem en anså for å være den viktigste personen på sykehuset.

Det fortelles at ingen foreslo pasienten – til tross for at det nettopp er pasientene som er årsaken til at vi har sykehus.

Jo mer opptatt vi er av fasaden, jo mer legger vi til rette for hykleriet.

Jo mer krefter vi bruker på å pusse opp oss selv, jo mindre krefter får vi til å være opptatt av Gud og vår neste.

Vår viktigste oppgave er ikke å rette blikket inn mot oss selv, men opp mot Gud og ut mot vår neste. Da hjelper vi også vår neste til å se bort fra oss selv og opp til Gud og ut til sin neste.

En gårdbruker hadde en bil, til og med en Mercedes. Mange syntes nok den var den et bedrøvelig syn. Den var matt i lakken – der det var noe lakk igjen. Da en vindusrute gikk i stykker, satte gårdbrukeren inn en finerplate i stedet.

Men ingen behøvde å være i tvil om bilens nytteverdi. Den fraktet barna i bygda både til skolen og til fritidsaktiviteter. Hunder og andre husdyr var det alltid plass til. Den fungerte som sykebil og varebil, og det var bare så vidt den ikke ble benyttet som traktor.

Dersom hovedpoenget hadde vært at bilen var blank i lakken, hadde den faktisk ikke kunnet brukes på denne måten.

Det er ofte slik med oss mennesker også. Jo viktigere det er for oss å være blank i lakken, jo vanskeligere blir det for Gud og bruke oss. Da bruker vi så mye tid og krefter foran speilet at det blir lite igjen til utadrettet arbeid.